

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE Vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Zuzana Švejcarová

Název práce: Osobní finance: strašák dnešní doby

Vedoucí práce: Daniel Sosna, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cíl je formulován jasně. „Cíl práce je tedy prozkoumat vnímání osobních financí v české společnosti a s tím spojené finanční gramotnosti jakožto určitého souboru vědění skrze optiku odborníků specializujících se na finanční či dluhové poradenství.“ (s. 36) Cíl se podařilo naplnit, ale nepříliš přesvědčivě.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Práce je postavena na empirickém výzkumu v nelehkém prostředí, kde aktéři nemají zájem okolnímu světu umožnit nahlédnout „pod pokličku“. Na druhou stranu jsou rozsah a hloubka výzkumu slabé. Právě z důvodu problematické validity (očekávatelné zkreslování z perspektivy profesionálů) bych očekával daleko větší výzkumné nasazení a snahu o ověřování a konfrontaci dat z různých zdrojů.

Stručný úvod představuje zkoumané téma a strukturu práce. Pojmenování třetí části práce jako analýza (s. 2) je nevhodné. Finále diplomové práce není jen o analýze, ale především interpretaci, diskuzi v širším kontextu a závěrečném shrnutí. V úvodu mohl být také představen cíl práce nebo alespoň náznak směřování.

V teoretické části autorka svůj text logicky strukturuje do čtyř podkapitol týkajících se povahy současné společnosti, vědění, ekonomické sféry a finanční gramotnosti včetně vzdělávání. S literaturou autorka pracuje dobře a vytváří dobrý základ pro vlastní výzkum. Výběr autorek a autorů je silně ovlivněn sociologií spíše než antropologií, ale to je u podobných témat u studentských prací časté. Zejména u popisu proměny české společnosti bych očekával logické propojení s klasickými antropologickými studiemi postsocialismu.

Metodologie je popsána srozumitelně. Nerozumím ale příliš důvodu, proč se autorka nepokusila zlepšit validitu získaných dat, když sama přiznává (s. 38), že během jednoho setkání a hodinového rozhovoru lze s respondenty obtížně navázat důvěru. Právě zde osobně cítím jádro antropologie ve schopnosti nepodlehnout povrchnosti. V této rovině mělo dojít minimálně k pokusu o opakované setkání (ověření konzistence výpovědí), konfrontaci získaných dat s dokumenty (hledání rozporů mezi výroky aktérů a oficiálními tvrzeními). Naprosto chápu delikátnost výzkumu, ale chybí mi zde kritičtější reflexe a především větší nasazení a snaha o triangulaci. Není zřejmé, jak moc jsou získané informace důvěryhodné.

Výsledky výzkumu považuji za velmi zajímavé. Autorka prezentuje řadu zajímavých informací o strategii poradců, budování důvěry, racionalitě, morálce. Vše je dále diskutováno v kapitole Diskuze. Tato kapitola je ale podhodnocená a vzhledem k počtu témat, které byly ve výzkumu otevřeny, se mi

rozsah a hloubka diskuze jeví jako nedostatečná (2,5 strany). Závěr je adekvátní. Anglické resumé je psáno sice anglicky ale s českou strukturací textu a stylistika je slabá.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev je většinou solidní a plynulý. Poměrně často se ale objevují stylistické neobratnosti plynoucí z nevhodného skloňování nebo chybné vazby mezi větnými částmi. Nacházím zde stále velký počet překlepů, které se nepodařilo zachytit ani po upozornění při četbě předchozí verze práce. V seznamu literatury chybí Massudo (1981) a Toffer (sic!) (1980) je zařazen nelogicky na konci seznamu za W.

Při četbě jsem narazil na vážný problém při citování. Na s. 31-32 je pasáž, která v podobě odrážek popisuje typy gramotnosti (finanční, cenovou apod.). Celá pasáž je v závěru citována MF 2010: 12. Jsou zde ale dva zásadní problémy. Zaprvé je celá pasáž zcela identická s dokumentem http://www.nuov.cz/uploads/SBFG_finalni_verze.pdf (s. 7 originálu) a není uvedena v uvozovkách. Celý text se tak jeví jako parafráze a ne jako přímá citace. Zadruhé není v seznamu literatury dostatečně popsán zdroj MF 2010 (kniha, web, článek ...?). Tento způsob práce s literaturou mě velmi zneklidnil.

Přílohy jsou informativní. Osobně bych ale přivítal více reflexe a méně tabulek z různých dokumentů. Smysl antropologie vidím v kritickém rozboru tabulek jako je např. Tabulka 2 a ne jejich vložení jako pouhou dokumentaci situace.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Diplomová práce Zuzany Švejcarové na mě působí rozporuplně. Autorka prokázala neuvěřitelnou akceleraci. Celý harmonogram byl výrazně pozadu, ale v posledních týdnech byla autorka schopna práci dokončit. V práci je ale zřetelně vidět, že již nezbýval čas na pečlivější korekturu, promyšlení nebo dokonce prohloubení výzkumu. Práce sice přináší řadu zajímavých postřehů, ale ty nejsou hlouběji prověřovány a ani zapojeny do hlubší diskuze. Osobně vidím smysl antropologie zejména ve smyslu pro detail a kritické reflexi získaného vědění. Tato práce spíše plave po povrchu. Autorka příliš neřeší saturaci nebo problém dat získaných díky menší důvěře. Přitom by bylo možné se s těmito problémy poprat. Vyžadovalo by to ale jiné nasazení. Práce není špatná, místy dokonce velmi dobrá, ale zřetelně lze cítit, že je ve více rovinách nedotažená.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Můžete prosím vysvětlit záměnu parafráze za přímou citaci na s. 31-32?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*): **dobře**

Datum: 23.5.2015

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie